

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Základní škola a mateřská škola Libchavy
Název a číslo projektu	EU peníze pro ZŠ Libchavy CZ.1.07/1.4.00/21.3403
Číslo a název klíčové aktivity	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název materiálu:	Afrika – přírodní podmínky
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_1_1
Autor:	Mgr. Petr Kulhavý
Datum vytvoření:	10. 8. 2012
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Ročník:	7.
Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Zeměpis
Tematický okruh:	Regiony světa
Téma:	Afrika – přírodní podmínky
Druh učebního materiálu:	Didaktický test
Potřebný čas pro výuku DUM:	20-25 min
Anotace / Metodický list:	<p>Test má prvotně sloužit k zjištění úrovně znalostí a dovedností žáků z učiva Afrika – přírodní podmínky, z tematického okruhu Regiony světa. Zjišťuje schopnost žáků pracovat se základním zdrojem geografických dat, atlasem a případně také dovednost vyhledávat, třídit a použít informace získané v dalších zdrojích (geografické tabulky, internet, encyklopedie).</p> <p>Lze jej také použít pro skupinovou či individuální práci žáků v rámci seznamování s daným tématem. Může pak sloužit jako motivace k učení, nebo jako vstupní informace k danému tématu. Součástí materiálu je správné řešení testu.</p>

Jméno: _____

Počet bodů: _____

Hodnocení: _____

Úloha č. 1

Které „nej-“ náleží Africe?

- nejmenší kontinent
 nejteplejší kontinent
 nejhornatější kontinent
 největší kontinent

Úloha č. 2

Přiřaď k otázkám správnou odpověď:

☐ Jaká je nejvodnatější africká řeka?	☐ A Kongo
☐ Jak se jmenuje řeka, která ústí do Guinejského zálivu?	☐ B Zambezi
☐ Na které řece leží Viktoriiny vodopády?	☐ C Orange
☐ Jaká je nejdelší africká řeka?	☐ D Niger
	☐ E Nil

Úloha č. 3

Přiřaď správně povrchové útvary k názvům zeměpisných míst:

☐ příkopové propadliny s jezery	☐ A Malawi, Tanganika
☐ hory	☐ B Lunda-Katanga, Kordofán
☐ plošiny	☐ C Čadská, Konžská
☐ pánve	☐ D Kalahari, Namib
	☐ E Atlas, Kilimandžáro

Úloha č. 4

Přiřaď správné teplotní hodnoty k číslicím 1–4:

Největší poušť světa Sahara se nachází v severní části Afriky. Panují zde extrémní životní podmínky. Teploty ve stínu dosahují v létě kolem 1 °C. Nejvyšší teplota byla naměřena v Libyi v Al Azíziáh a dosáhla 2 °C. Afrika se může také pyšnit nejteplejším místem světa, kde trvale žijí lidé. Toto místo leží v Etiopii (Daloh). Průměrná roční teplota je 3 °C. Ačkoli je Afrika nejteplejším kontinentem, nachází se zde oblasti, kde teplota dosahuje i pod bod mrazu. Nejnižší teplota byla naměřena v marockém Infraultu ve Vysokém Atlasu. Teplota zde dosáhla – 4 °C.

☐ 3	☐ A 40
☐ 2	☐ B 23,9
☐ 4	☐ C 58
☐ 1	☐ D 34,4

Úloha č. 5

Sestav správně věty: *Nejkratší cesta z...*

☐ ...Ameriky do Afriky je přes...	☐ A ...Gibraltarský průliv.
☐ ...Evropy do Afriky je přes...	☐ B ...Atlantský oceán.
☐ ...Asie do Afriky je přes...	☐ C ...Tichý oceán.
	☐ D ...Suezský průplav.

Úloha č. 6

K následujícím africkým přírodním krajinám přiřaď skupinu typických zástupců organismů:

☐ subtropická (mediteránní) krajina	☐ A gorila – šimpanz – okapi
☐ savana	☐ B baobab – zebra – slon
☐ tropický deštný les	☐ C olivovník – fíkovník – cypřiš
☐ poušť	☐ D datlová palma – velbloud – fenek

Úloha č. 7

Vyber správné porovnání rozlohy a délky pobřeží Evropy a Afriky:

- Afrika je rozlohou třikrát větší než Evropa a i délka afrického pobřeží je třikrát delší než délka pobřeží Evropy.
- Afrika je rozlohou přibližně třikrát menší než Evropa, ale délka afrického pobřeží je třikrát delší než pobřeží Evropy.
- Afrika je rozlohou přibližně třikrát větší než Evropa, délka afrického pobřeží je však třetinová ve srovnání s pobřežím Evropy.
- Afrika je rozlohou třikrát menší než Evropa a i délka afrického pobřeží je třetinová oproti délce pobřeží Evropy.

Úloha č. 8

K uvedeným geografickým pojmům přiřaď státy, ve kterých se nacházejí.

☐ Kilimandžáro	☐ A Alžírsko
☐ Viktoriino jezero	☐ B Keňa/Tanzánie
☐ Viktoriiny vodopády	☐ C Uganda/Keňa/Tanzánie
☐ Atlas	☐ D Zambie/Zimbabwe

Úloha č. 9

U následujících tvrzení rozhodni, zda jsou pravdivá.

- Ano Ne Sahara je největší poušť Afriky i světa.
- Ano Ne Jezero Ukerewe je největší jezero Afriky i světa.
- Ano Ne Řeka Nil je nejdelší řekou Afriky i světa.
- Ano Ne Madagaskar je největší ostrov patřící k Africe a je i největším ostrovem světa.

Úloha č. 10

Vyber, který z uvedených podnebných pásů zasahuje nejmenší část Afriky.

- tropický
- mírný
- subtropický

Úloha č. 11

Největší množství srážek (více než 10 000 mm/rok) v Africe napadne v oblasti:

- pobřeží Guinejského zálivu
- Dračích hor
- pobřeží Adenského zálivu
- Etiopské vysočiny

Úloha č. 12

Rozhodni, zda je následující tvrzení pravdivé.

- Ano Ne Řeka Nil ústí do Středozemního moře.
- Ano Ne Řeka Kongo ústí do Viktoriina jezera.
- Ano Ne Řeka Zambezi ústí do Mosambického průlivu.
- Ano Ne Řeka Niger ústí do Guinejského zálivu.

Úloha č. 13

Z uvedených přírodních národních parků se jeden nachází na jiném, než africkém kontinentě. Vyber který.

- Krugerův nár. park
- nár. park Ngorongoro
- nár. park Serengeti
- nár. park Yosemite

Úloha č. 14

Přírodní památky, které byly vybrány do seznamu světového dědictví UNESCO správně propoj s jejich popisem.

☐ národní park Kilomandžáro	☐ atol v západní části Indického oceánu, asi 400 km od Madagaskaru, 4 samostatné ostrovy obklopujílagunu
☐ Aldabra	☐ rozlehlé územímezistěny kaldery (kráter prastarého vyhaslého vulkánu),největší koncentrace volně žijících afrických zvířat – přibližně 30 tis. jedinců
☐ Ngorongoro	☐ dominantou parku založeného v roce 1973 je nejvyšší hora Afriky, která se vypíná5 895m nad savanou
☐ Krugerův národnípark	☐ nejstarší a nejnavštěvovanější africký národní park vyhlášenýv roce 1902, veliký jako stát Izrael

Úloha č. 15

K názvům ostrova či ostrovů přiřaď správný popis:

☐ Zanzibar	☐ Leží v Atlantském oceánu. Po porážce u Waterloo v roce 1815 byl poslán na tento ostrov do vyhnanství Napoleon I. Bonaparte, kde také v roce 1821 zemřel.
☐ Madagaskar	☐ Nachází se v Indickém oceánu. V 19. století měl přezdívku „Báječný hřebíčkový ostrov“ (hřebíček je voňavé koření). Dnes je součástí státu Tanzanie.
☐ Svatá Helena	☐ Leží v Atlantském oceánu. Jejich pojmenování pochází ze slova pes (z latinského canis). Podle legendy byly ostrovy hlídány velkým množstvím psů.
☐ Kanárské ostrovy	☐ Nachází se v Indickém oceánu. Tento malý ostrůvek proslavila známka Modrý Mauricius s vyobrazením anglické královny Viktorie.
☐ Mauricius	☐ Leží v Indickém oceánu. Je to ostrovní stát. Ostrov se od Afriky oddělil v průběhu třetihor a stále se pohybuje na jihovýchod (asi o 2 cm za rok). Je to čtvrtý největší ostrov na světě.

Úloha č. 16

Rozhodni, zda je tvrzení týkající se ostrovů Afriky pravdivé.

☐ Ano ☐ Ne	Kanárské ostrovy ležící u východního pobřeží Afriky patří Španělsku.
☐ Ano ☐ Ne	Ostrov Madagaskar patří státu Madagaskar.
☐ Ano ☐ Ne	Soustroví Kapverdy leží v Mosambickém průlivu.
☐ Ano ☐ Ne	Na ostrově Sv. Helena žil ve vyhnanství známý německý diktátor Adolf Hitler.

Úloha č. 17

Rozhodni, zda je uvedená dvojice, geografický pojem a stát ve kterém se nachází, pravdivá.

☐ Ano ☐ Ne	mys Dobré naděje - JAR
☐ Ano ☐ Ne	poušť Kalahari - Egypt
☐ Ano ☐ Ne	Dračí hory - Etiopie
☐ Ano ☐ Ne	záliv Velká Syrta - Libye

Správné řešení testu:

OTÁZKA	SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ
1	nejteplejší kontinent
2	Guinejský zál.-Niger, nejdelší-Nil, Vik.vodopády – Zambezi, nejvodnatější - Kongo
3	propadliny – Malawi... hory – Atlas...pánve – Čadská...plošiny – Lunda-Katanga...
4	1-A, 2-D, 3-B, 4-C
5	Asie-Af.-Panam.pr., Ev.-Af.-Suezský pr., Am.-Af.-Atlantský oc.
6	A-poušť, B-subtrop.krajina, C-savana, D-trop.dešt.les
7	B
8	Kilimandžáro-B, Atlas-A, Viktoriiny vodop-C, Viktoriino jez.-D
9	Ano-Ne-Ano-Ne
10	mírný
11	Guinejského zálivu
12	Ano-Ano-Ano-Ne
13	nár. park Yosemite
14	Ngorongoro-C, Krugerův nár. park-A, nár. park Kilimandžáro-B, Aldabra-D
15	Mauricius-C, Madagaskar-A, Kanárské ost.-B, Zanzibar-E, Svatá Helena-D
16	Ne-Ano-Ne-Ne
17	Ne-Ano-Ne-Ano

Pozn. autora:

- hodnocení testu je plně v kompetenci pedagoga, který se jej rozhodne využít – lze hodnotit jak způsobem za správnou odpověď 1 bod, tak také tak, že každé otázce je stanovena jiná bodová hodnota
- test byl tvořen s představou, že jeho řešitelé, tedy žáci, mají po celou dobu k dispozici školní atlas (Školní atlas světa – Kartografie 2004), případně libovolné geografické tabulky či přístup k internetu – v takovém případě není jeho obtížnost nijak vysoká – případným odejmutím atlasu, nebo poskytnutím atlasu na pouze určitý časový úsek, se obtížnost samozřejmě výrazně zvýší
- při ověřování tohoto výukového materiálu se jako optimální čas na vypracování jevil jako 25 minut – faktem samozřejmě je, že nejlepší žáci byli s testem hotovi dříve (nejlepší po cca 15 minutách) a žáci slabí v uvedené době ještě hotovo neměli
- v některých otázkách se vyskytuje distraktor, tedy odpověď, která je vždy chybná, ten slouží ke zvýšení obtížnosti dané otázky

Použité zdroje:

otázky č. 8, 9, 12, 13, 14, 16,17 – autorské

otázky č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 15 – databáze úloh programu FlexiTestautor-1.0.7., nakladatelství Fraus
 Využití obsahu testových úloh pro tvorbu digitálních učebních materiálů je plně v souladu s licenčním ujednáním o použití softwaru FlexiTestautor a FlexiÚlohy.